

K i v i k a u t i n e n l ö y t ö p a i k k a

(Tyrvää, Eko, Rautaveden rannalla, Paavolan talon (nyk. om. J. Keikko) maalla, Vähävainion palstalla. Löytöpaikan keksi maisteri M. Kenttämaa heinäkuun 22 päivänä 1940. Kertomukseen liittyy 1 kartta ja valokuva, sekä esineluettelo n:lla 11213).

Tampereelta Vammalaan vievästä valtatiestä poikkeaa Stormin kylän kohdalla sivutie Eko:n kylään, joka tulee n. parin km päässä valtamaantiestä. Siellä Paavolan ja Törmän taloista pohjoiskoillis-suuntaan vievää tietä myöten kilometrin verran mentäessä tulee vasemmalla kädellä vastaan korkeahko kallio aivan jokirannassa. Sillä on nimenä Pulkki-Maijan kallio, minkä nimen se on saanut seuraavan, paikkakunnalla yleisesti tunnetun tarinan mukaan;

Isonvihan aikoina saapui tällekin paikkakunnalle vainolaisia asukkaita ahdistamaan ja saalista ryöstämään. Aasukkaat vähempilukuisina pakenivat mitkä minnekin piilopirtteihinsä. Edellä mainitun kallion juurella oli Pulkki-Maijalla mökkinsä, jossa hän luuli jotenkin säilyvänsä. Mutta ryssät löysivät hänet pian kuitenkin sieltä ja pakoittivat antamaan ilmi asukkaitten olin- ja kätköpaikkoja. Ryssät palailivat aikoinaan taasen kotiseuduilleen ja asukkaatkin uskaltautuivat takaisin asunnoilleen. Mutta kun he saivat tietoonsa Pulkki-Maijan kavaltaneen heidät panivat he hänet säkkiin ja vierittivät mainitulta kalliolta jokeen. Siitä on tullut tälle kalliolle nimensä.

Sen kallion pohjoispuolella n. 50 metrin päässä siitä on suurempi kallio ja näiden väliin jääpi pieni, n. 50 metriä leveä lahdelma. Sen syvyys on myös n. 50 metriä. Tavallisesti se on veden peitossa, niinpä kesällä vuonna 1939, ulottui vesi miltei

rantaniittyyn saakka. Tällöin oli rantavesi matalaa ja pohja upottavaa, (ainakin upotti n. 20 - 25 cm). Rantaniitty oli savimaata. Kesällä 1940 oli lahdelta miltei kokonaan kuivalla ja pohja kovettunut niin että siinä voitiin nyt keveästi kävellä. Luettelossa mainitut esineet löytyivät nyt tältä vesijättömaalta ja n. 30 metrin päästä rantatörmästä koko lahdelman leveydeltä, useimmat kuitenkin lahdelman pohjoispäästä.

Kun miltei kaikki löydettyistä esineistä oli rannasta lukien samalla etäisyydellä, ei niiden luulisi aikojen kuluessa paljoakaan liikkuneen. Vesi ei liene niitä paljoakaan liikutelluta rannalta selälle päin, pikemminkin päinvastoin. Mutta kun rantatöyräät ovat savimaata, on vesi korkealla ollessaan niistä kuljettanut helposti liettyvää savimaata esineitten päälle. Veden tullessa matalammalle ovat rantalaineet paljastaneet keveimpiä esineistä saviliejun alta. Jos on kysymyksessä kivikautinen löytöpaikka on se, silloin kun esineet ovat joutuneet maahan, ollut kuivilla ja joen vesi tältä kohtaa huomattavasti matalammalla. Veden nousu virtaavassa joessa ei voine aiheutua mistään paikallisesta ilmiöstä, vaan koskenee se koko vesistöä.

Lahdelman pohjoispäässä oli ^{Lähe} tällä rantaa pohjaan pystyyn taot-
tuja paaluja, jotka olivat kahdessa rivissä n. metrin etäisyydellä toisistaan ja n. 20 cm:ä koholla pohjasta. Muutamat paikkakuntalaiset arvelivat niitä käytetyn pellavaa liotettaessa. Niitä kuuluu olevan vielä lahdelta vastapäätä olevan pienen saaren rannassa sekä Paavolan talon rannassa.

Tämän kylän muista löydöistä oli vaan muistitietoja. Niinpä Paavolan talon kotipelloilta muistettiin löytyneen esineitä, joista muutamia oli arveltu keihäänteriksi, muutamia ketjuiksi, olipa löytynyt hopearahojakin ym. joita ei silloin arvattu panna talteen. Törmän talon isäntä oli myös löytänyt pelloltaan joitakin pienempiä esineitä, mm. viskarin.

N. 200 metriä löytöpaikasta pohjoiseen oli jokirantaan tehty

uimalaituri ja hyppylava.

Helsingissä 13 päivänä syyskuuta 1940.

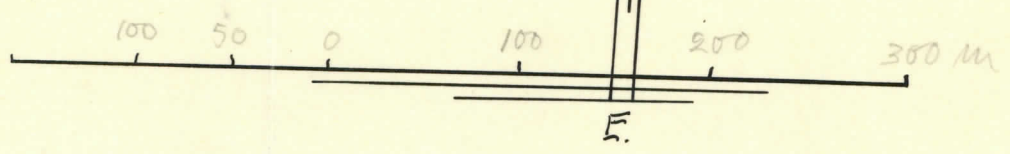
Kop.

Kivikautinen löytöpaikka
jäljennös Paavolantalon (Keikko)
tilusten kartasta.

28/7 - 40. n. Kenttämaa

Vähävainion palsta

L. Löytöpaikka
P-K. Pulkki-Maijan kallio.

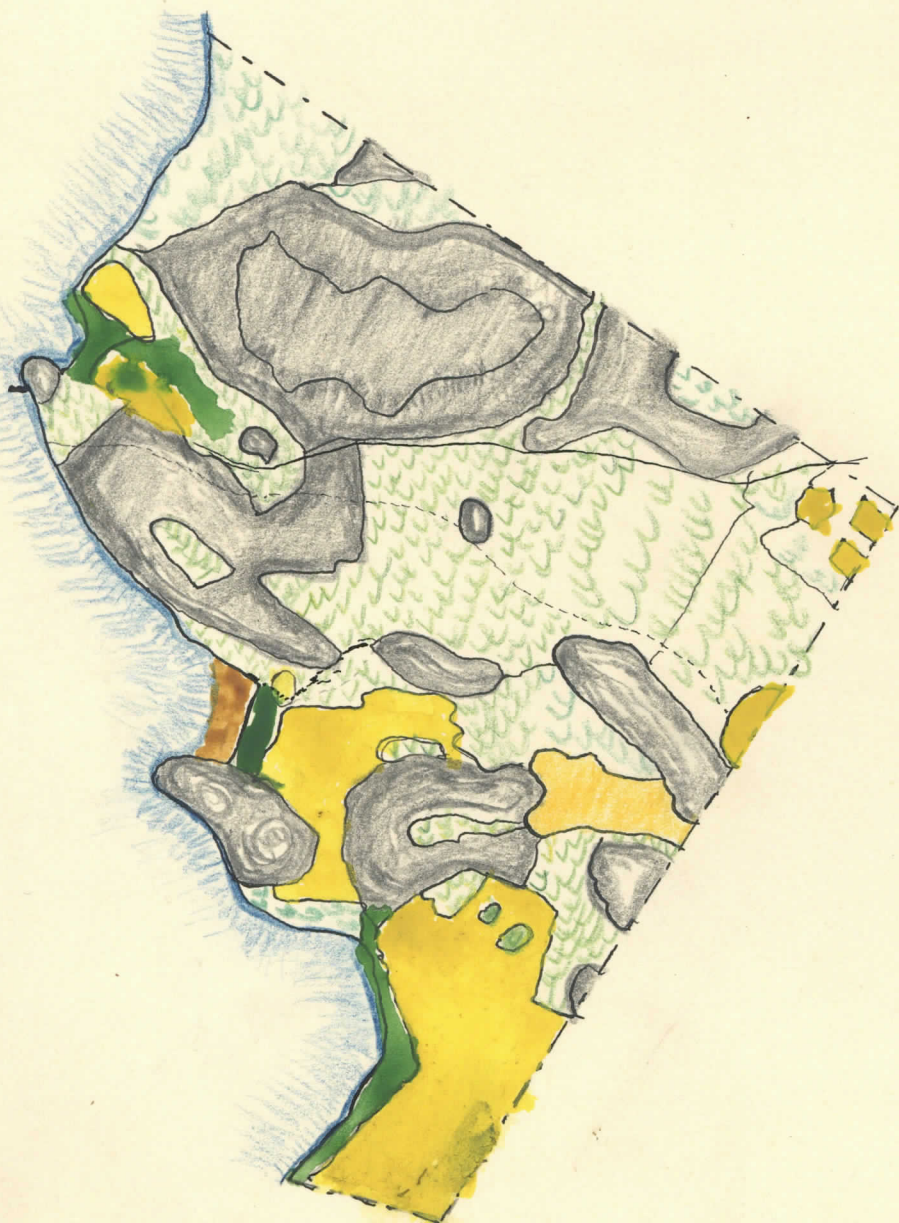
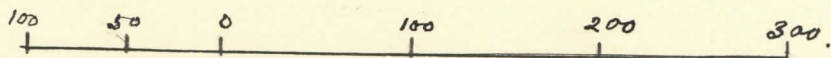
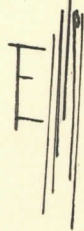

P Kivikautinen löytöpaikka.

Tyrvää, Eko, Vähävainio.

Ote Paavolan talon tilusten kartasta.

2 $\frac{1}{2}$ 40 M. kenttämää.

- Löytöpaikka
- vesiraja
- metsä
- Peltoa
- niitty
- kalliota

File. 1415-2

26740 Pulkki-Mäen
kallialta pohjoispuolelta,
taas otettu kuva josta
näkyi oika lähtöpäiteen
rautatienää.